

РЕЛІГІЄЗНАВСТВО (Редакція: 2022)

Навчальна дисципліна: загальної підготовки.

Частина підготовки: вибіркова

Циклова комісія, за якою закріплена навчальна дисципліна: Циклова комісія з загальної підготовки

Викладач: Власова Тетяна Анатоліївна

Підсумкова форма контролю: залік.

Кількість кредитів: 3,0

Кількість аудиторних занять: 34

Самостійна робота: 56 годин. Самостійна робота здобувача відбувається впродовж семестру та складається з підготовки до аудиторних занять (написання доповідей).

Вид індивідуальної роботи: не передбачено.

Консультації: здійснюються викладачем впродовж семестру згідно розкладу.

Анотація навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни: знайомство студентів із існуючими релігійними традиціями світу; розширення їхнього знання щодо основних понять, функцій та структурних елементів релігії як феномену людської історії; вивчення історії розвитку духовних, культових, обрядових та ритуальних практик релігій, умов виникнення основних вчень та формування їхньої регіональної, культурної специфіки.

Практичне значення та використання отриманих знань: розвиток самостійності мислення, формування навичок щодо уявлень про форми людського знання, співвідношення знання та оман, знання та віри, раціонального та ірраціонального, свідомого та несвідомого у людській діяльності, сприяння придбанню студентами практичних навичок розуміння ролі релігії у розвитку цивілізації, взаємодії релігії та техніки та пов'язані з ними соціальні та етичні проблеми, цінності релігійної раціональності та її історичних типів, уміння використовувати знання структури, форм та методів релігійного пізнання.

Релігієзнавство — це міждисциплінарна наука, яка досліджує сутність, природу, історію та функції релігії, її вплив на суспільство, культуру, етику та мислення людини. Завдяки своєму комплексному характеру релігієзнавство тісно пов'язане з багатьма іншими дисциплінами, що дозволяє глибше зрозуміти релігію як феномен людського буття. Взаємозв'язок з іншими дисциплінами: філософія, історія, соціологія, етика, психологія, література, історія мистецтва та архітектури.

Завдання дисципліни: вивчення специфіки розвитку релігієзнавства як наукової міжгалузевої дисципліни, її основних принципів та методології, яка ґрунтується на філософському спадку; виховання морально-етичних та ідейних переконань, що відіграють значну роль у становленні світоглядної і правової культури, формуванні професійних рис фахівців.

Тематика та види навчальних занять

1 тиждень.

Лекція 1 «Релігієзнавство як наука про природу релігії».

2 тиждень.

Лекція 2 «Предмет релігієзнавства. Сутність, структура і основні функції релігії».

3 тиждень.

Лекція 3 «Первісні форми релігії»

4 тиждень.

Лекція 4 «Етно-національна типологія релігії (регіональний аспект)».

5 тиждень.

Лекція 5 «Світові релігії: християнство».

6 тиждень.

Лекція 6 «Світові релігії: буддизм».

7 тиждень.

Лекція 7 «Світові релігії: іслам».

8 тиждень.

Лекція 8 «Новітні релігійні течії».

9 тиждень.

Лекція 9 «Релігійна історія України».

10 тиждень.

Лекція 10 «Державно-церковні відносини».

11 тиждень.

Лекція 11 «Пізнні національні релігії».

12 тиждень.

Лекція 12 «Релігії в Україні: сучасний стан та відносини з державою».

Теми для доповідей:

Теми для доповідей:

1. Релігієзнавство як окрема галузь знань,
2. Релігійна концепція іудаїзму, історія становлення
3. Відмінності між монотеїстичними та політеїстичними віруваннями
4. Дохристиянські свята і релігійні традиції східних слов'ян
5. Класифікація релігій. Географія релігій
6. Передумови та процес введення християнства на Русі
7. Історичні умови виникнення протестантизму
8. Виникнення та особливості православної та католицької церкви
9. Особливості та культ японської національної релігії синтоїзм
10. Протестантизм у сучасному світі.
11. Особливості греко-католицької церкви
12. Ранні національні релігії. Особливості міфології, релігійних уявлень та обрядів
13. Даосизм як філософська доктрина. Етико-соціальні настанови даосів
14. Відмінність в церковній догматиці православної та католицької церкви
15. Католицизм: віросповідні, культові й організаційні особливості
16. Коран як культурна пам'ятка ісламу
17. Характеристика основних напрямів в ісламі
18. Протестантизм: догматика, культ, ранні форми протестантизму (лютеранство, кальвінізм, англіканство)
19. Біблія як пам'ятник світової культури
20. Наукові теорії походження релігії

Посилання на рекомендовані джерела

1. Плахтій М.П. Релігієзнавство: науковий посібник. Кам'янець-Подільський. 2023. 168 с.
2. Єременко О. М. Релігієзнавство: навчально-методичні рекомендації (для студентів факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА») / О. М. Єременко, Л. В. Токар. – Одеса : Фенікс, 2021. – 72с.
3. Титаренко В.В. Релігієзнавство. Посібник для студентів вищих учбових закладів. Київ. 2021. 137 с.

Додаткова література

1. Релігієзнавство: Навч. посібник / За ред.. С.А.Бублика.- К.: Юрінком Інтер, 2001.- 496 с.
2. Релігієзнавство: Підручник / За ред. В.І.Лубського, В.І.Теремка.- К.: Видавничий центр «Академія», 2000.- 408 с.
3. Черній А.М. Релігієзнавство: Посібник.- К.: «Академ-видав», 2003.- 357 с.

Оцінювання результатів навчання

В організації навчального процесу під час вивчення дисципліни застосовують підсумкову форму контролю як розрахунок середньої з усіх поточних робіт для семестрового проміжного контролю, або проведення окремого заліку.

Критерії оцінювання відбуваються за національною шкалою та шкалою ECST.

Оцінка за нац. шк.	ECT S	Середній бал	Критерії оцінювання
Відмінно	A	4,6-5,0	Повністю розкрита суть питання, послідовно і логічно викладена, наведені приклади. Здобувач показав високі знання, вміння аргументувати думки, проводити ґрунтовний аналіз та порівняння.
Добре	B	4,1-4,5	Майже повністю розкрита суть питання, послідовно і логічно викладена, але наведені приклади і відповіді проведені не повністю. Здобувач продемонстрував добре вміння аналізувати отриману інформацію, але не до кінця розкрив деякі питання.
Добре	C	3,6-4,0	Основна частина питань розкрита повністю, викладена послідовно і логічно. Але деякі питання не розкриті, або частково викладені, наведені приклади проведені не достатньо. Здобувач продемонстрував вміння аналізувати отриману інформацію, але деякі питання не проаналізував.
Задовільно	D	3,1-3,5	Більше половини питань розкриті та викладені майже повністю. Але половина питань або не розкрита, або розкрита частково, при цьому здобувач продемонстрував тільки часткове вміння аналізу отриманої інформації по деяким питанням.

Задовільно	E	2,6-3,0	Тільки половина питань розкриті та викладені повністю або частково. А друга половина питань або не розкриті, або викладена невелика частина, при цьому здобувач продемонстрував невелику долю вміння аналізу отриманої інформації.
Незадовільно	FX	2,1-2,5	Суть питання більшою мірою не розкриті. Є прогалини у розумінні предмету питання. При цьому здобувач продемонстрував незадовільне вміння проводити аналіз отриманої інформації.
Незадовільно	F	≤2,0	Відповідь відсутня.

Умови допуску до підсумкового контролю

Підсумковий контроль з дисципліни – залік. Залік з дисципліни отримують здобувачі, які виконали всі види навчальних елементів навчальної дисципліни.

Складання/перескладання заліків відбувається за встановленим розкладом.

Політика освітнього процесу

Активна участь в лекційних заняттях, дотримання графіків здачі самостійних робіт (доповіді). Здобувачі зобов'язані дотримуватись принципів академічної доброчесності при виконанні самостійних робіт та складанні заліку.

Робота, яка виконана після встановлених викладачем термінів, не приймається.

Під час всіх видів аудиторних занять здійснювати телефонні дзвінки забороняється; забороняється їсти та пити в період проведення заняття (за потреби можна відпроситися у викладача та вийти з аудиторії).

Заборонено використання будь-яких підручників, посібників, шпаргалок під час складання заліку.